

DOMOVINA

Objava vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvoščjo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne priložnosti ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 50 kr., za četrta leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Zakaj nas nasprotniki prezirajo?

Vzrokov je več, kakor je tudi naših nasprotnikov več vrst. Pri turških napadih so naši pradedje najbolj trepetali pred drzno in krvoželjno četo janičarjev; kajti ti so bili slovanski sinovi, ki so imeli po rojstvu najboljše lastnosti pravega junaka: hrabrost do drzovitosti, bistrice glave in neokužene telesne moči. Mehkužni in leni Turčini pa so imeli krvoželjnost in brezsrčnost, kateri lastnosti so vcepili krščanski deci v sužnosti.

Tudi za slovensko narodnost so novodobni janičari po naših mestih in trgih najnevarnejši.

Premeteni lastniki lova so najbolj veseli, če morejo nastaviti za svoje lovce in gozdne čuvaje bivše tatinske lovce. Ti poznajo vse navade in nakane gozdnih tatov. Nasprotno pa so bivši organi za zdrževanje reda in miru najnevarnejši lopovi, ako so zašli na kriva pota. Teh je težko zajeti. Naravno, ker poznajo vse „umetnosti“ malopridnežev.

Ravno tako maloizdaten boj bijemo posteni Slovenci z našimi odpadniki. V njih je izmrlo vsako boljše čustvo. V svoji zaupljivosti smo jim poprej, dokler so bivali med nami, povedali za shrambe naših zakladov, pokazali smo jim pa tudi, kje je naša trdnjava najslabejša. Hinavci so bili seveda že tačas, ko so živeli v naših vrstah, tatinski lovci naše časti, kajti kolčak pošten in značajan človek nikoli ne ubeži k sovražniku. Ko so potem uskočili k našim sovražnikom, oblegovalcem našega narodnega gradu, je tem izdajalskim dušam lahko pokazati sovražnim četam, kam imajo meriti svoje strele, da proderejo zidovje, da pograbi in onečastijo naše narodne svetinje. V svojem vohunstvu so

si zapomnili še morda naša bojna znamenja in bojne klice, kar jim sovražnik vse dobro poplača.

Slabotne strani našega narodnega taborja pa niso morda pregrešna ali kaznjiva dejanja, ki bi se morala bati solnca, nego so to naše podedovane slabosti: nesloga, domači prepiri, premali narodni ponos, nagnjenje za tujimi odnošaji itd.

O neslogi in domačih prepirih rajši da ne govorimo, to je rana, katero včasih nasprotniki po pravici naglašajo. Da bi nas streznilo!

Narodni ponos se sicer med nami budi in razvija, a zelo počasi, ravno tako počasi pojema posnemanje vsega, kar se med tujci izcimi, pa naj bo to največkrat pregrešno in za nas skrajno škodljivo. Preveč se še pozna na našem čelu pečat suženstva iz dobe nemškega tlačanstva. Vse to vedo naši odpadniki ter v svoji brezmejni zlobi izkoriščajo med svojci in na najvišjih mestih to zoper nas.

Kakor pa so malovredni naši odpadniki, tako zavratni so tudi sovražniki, ki sprejemajo in poslušajo nezveste ubežnika. Zgodilo se je v zgodovini, da je pošten sovražnik ovaduškega ubežnika iz nasprotnega tabora pustil za plačilo obesiti na bližnjo vejo, češ, če nisi bil veren svoji domovinski prisegi, plačal bi najbrže tudi nam z nezvestobo in izdajstvom. Naši nemški in laški nasprotniki niso tako značajni. Njim je ljub in drag vsakdor, ki pribeži med nje. Da bi bili ti naši sovražniki pošteni in odkriti ter bi zavrnil vsakega pribežnika od koder je prišel, ne bilo bi med nami takozvanih „nemških otokov“, niti posameznega Nemca. Če bi hoteli namreč takozvane „Nemce“ po spodnještajarskih mestih in trgih rodbinsko preiskati, bi bili pravi Nemci med njimi — bele vrane.

To bi bilo hvaležno delo, n. pr. celjsko meščanstvo na ta način razkrojiti!

V prvi vrsti so nam škodljivci tedaj naši lastni odpadniki. Da zatrejo svojo vest, delajo z vsemi duševnimi in telesnimi silami za nemštvo. Iz njihovega podlega obrekovanja pa zajemajo pravi, pa duševno dokaj omejeni nemški časnikarji, svojo sodbo o našem kulturnem in gmotnem razvoju.

Tako čitamo te dni v nekem pristnem nemškem glasilu Gornjega Štajarja popis južnih Slovanov pod naslovom „Die Slaven an der Adria“. To vam je tako nevedno in okorno skrupucalo, kakor niso pisali razumni narodi o divjakih v „terra incognita“ (nepoznana zemlja) osredje Afrike, predno je stopila tja evropejska noga. In „zaplankani“ Zgornještajarci seveda temu verujejo, kar je posnelo njihovo glasilo po zakotnih listih naših odpadnikov. To budalo našteva samo v Istri kar — dvanajst slovanskih rodov. Med drugimi pravi, da so si povsem tuja med seboj naslednja slovanska plemena: Berkinji (!), Bezjaki (!), Hrvati, Liburni (!), Vlahi, Črnogorci, Srbi, Slovenci, Čiči, Uskoki (!!) itd. Dalje menda ne gre nemška nevednost!

Vse to zgodovinsko pačenje izvira iz grdega obrekovanja naših uskokov po njih lističih.

In mi Slovenci nimamo v tem oziru uspešne obrambe. Kaj pomaga sveta jeza posameznega rodoljuba nad tolikem zavijanem nemških nevednežev, ako pa se jih ne more na primernem mestu dostojno poučiti in zavrniti?

Naši nemško pisani časopisi, kakor sta „Der Süden“ in „Echo“ na Dunaju nimata vstopa med to ljudstvo, ako pa pride komu slučajno naša „Südsteirische Post“ v roke, pa misli v svoji prostodušnosti, da je vsa pokrajina pod Gradcem itak nemška, ker bere le nemška

LISTEK.

Blagemu prijatelju
g. dr. Fran. Mohoriču
ob poroki
z gospodično Milico Baševo

posvečuje Fr. S. Finžgar.

Dočakal slavno to si pirovanje,
dočakal si najlepše gostovanje! —
Srce po njem je hrepenelo
in duša je drhtela tvoja,
da rekel kdaj boš za življenje celo:
„Do smrti tvoj sem, ti do smrti moja!“

Slovesni pir!

Kako oko se ti leskeče
od davno zaželjene sreče,
ko srečen sredi praznih svatov —
po duhu bolj kot pa po krvi bratov —
kot kralj sedeš ob kraljici,
kot mož ob ljubljeni ženi,
kot brat ob sestri dragi,
bolnik ob tolažnici blagi!
Da, da! Saj ni ti ona le družica,
srca je tvojega kraljica!
A ne v strogosti jezni,

kraljica bode ti v ljubezni.
In več je še ti kot kraljica:
Sestrica je in tolažnica.

Presrečni pir!

Kaj mar, če so svetá ob tebi roji
veseli, bučni, razigrani!
Ne prijajo ti vzorni duši tvoji;
obrazi v maskah so zlagani.
Zato iskal le jedno si srce,
da vedno bo umelo te;
zato iskal le jedne si roké,
da zmir objela bo veselo te.
Dobil si jo, ki zna in hoče te objeti,
zato poslej ne boš več sam na sveti:
Veselje s tabo bo delila
in ure grenke ti sladila.
Deljeno pa gorje — je pol gorja,
deljena radost — za dve veljá!

Veseli pir!

Zato, ko stopil d'nes sem pred altar,
vsplamtel je duše moje vroči žar.
Bogu posvetil večno sem daritev,
za té in zanjo molil sem molitev:
„Ah, varuj, varuj dobri Bog
ju zlá, gorjá, nadlog!
Vodite ju nebesa mila,
sprostrite nad nju mehka krila,

da sreče žar, ki jima danes sije,
nad vse življenje se razlije!
In zdaj še dvójci napijam naši:
„Naj bo življenje jima jasno, gladko,
kot čisto, jasno je in sladko,
to vince rujno v čaši!“

V Celju, 7. velikega srpana 1899.

Iz mestnih senc.

Piše Svobodin.

III.

V zmoti in v bedi.

„O prosim, gospa Dlouha. Ali želite kaj?“
„Nič, samo vprašati vas hočem, če ste videli kaj mojega moža. Še sedaj ga ni domov.“
„Nisem! Pri izplačevanju sva sicer bila skupaj, potem pa je odšel z Bělařem.“

„Z Bělařem?“ kriknila je prestrašeno. To je bil zapeljivec prve vrste in vzrok njene nesreče.

V glavi se ji je zavrtelo, solze so ji polile obraz. Torej zopet! Moj Bog, moj Bog, kaj bo iz tega! Tresla se je po vsem životu.

Brodška bila je dobra žena. Ko je videla, kako so učinkovale besede njenega moža, pogledala ga je s karajočim pogledom. Potem je ovila svoje tolste roke okrog jokajoče žene, pognila jo k sebi na postelj in jo je tolažila,

krajevna in lastna imena. Čemu to? Ali ni dovolj da nemški listi naših renegatov pačijo samovoljno naša lepa domača imena, a mi jim še potrjujemo, da imajo prav. Vse hvalevredni način zastopata omenjena nemška lista na Dunaju, ki pišeta naša krajevna imena odločno v slovenščini, le tuintam dodasta nemško izmišljotino zraven v oklep. Ako pa na Dunaju in na Poljskem vedó kaj je n. pr. Maribor, Celje, Brežice itd. pa bodo menda naši sodeželani tudi zanje znali.

Naši nemški kmetski sosede na severu niso baš napačni ali zlobni, le slabo poučeni so iz grozno — ozkega duševnega obzorja. Znan nam je nemški župan neke večje občine na Srednjem Štajarskem, ki je med domačini dokaj ugleden in na glasu razumnika(!), a vkljub temu je neverjetno zmajeval z glavo, ko se mu je dopovedalo, da „onkraj“ še s t ur oddaljenega Gradca še živijo — ljudje, češ, saj ne vidim višje gori ničesar nego snežne gore.

In ljudje s takšnim županom hočejo našemu slovenskemu ljudstvu predbacivati — nižjo kulturo! Vi slepilci nemškega naroda in odpadniški podpihovalec, poučujte rajši svoje „bebaste“ rojake, mi bodemo za našo ljudsko izomiko že sami skrbeli. Ko bi bilo to gorsko nemško ljudstvo nekoliko poučeno o zgodovini in narodnem zemljepisju, pa bi sleparjem, ki ga navdušujejo k sovražstvu zoper nas v besedi in pisavi, pokazalo vrata. Ako pa tak duševno zanemarjen siromak lastnim očem ne verjame, da živijo šest ur od njega še tudi ljudje, tem rajši verjame, da stanujejo nižje od Gradca slovenski — ljudožrci.

Da nas tujci prezirajo, je krivo tudi naše slepo hrepenenje po tujem, naj sibo njihov jezik, noše ali običaji. Pomilovalno kažejo na nas, češ, vse dobivajo od nas, iz lastne volje in moči ničesar ne premorejo.

To škodljivo stremljenje zatirajmo povsod ter učimo svoj rod s Koseskijem:

„Slovenec učil je že svojo modrost, ko Nemeč še glodal je medvedovo kost — zapomni si votli nemškutar!“

Vladine dobrote.

„Avstrija mora par let biti absolutistiško vladana, da se reši krize in da se ublažijo razburkani valovi,“ — tako govore „nad strankami“ stoječi modrijani in politični opazovalci. Absolutistiško! Saj res! § 14 je kakor nalašč stvarjen bič, katerega vlada lahko vihti nad nami kakor hoče. In ta bič že „poje“! Ta bič tudi že čutimo mi Slovenci, podpiralci parlamentarne desnice, za katero se Thun le takrat zmeni, kadar jo — potrebuje. Za nas Slovence pa se Thunova vlada toliko zmeni kot za — lanski sneg!

Pa še v neki drugi obliki nam je priskrbel grof Thun te dni občutljiv bič: udaril nas je z novimi davki — na sladkor, petrolej, žganje in pivo!

Še ni dovolj davka v Avstriji! Ubogi narodi! Do zdaj so že ječali pod njih težo, zdaj se bodo — zvijali. Od ust si bodo državljani morali — seveda revnejši državljani! — odtrgavati, da se bodo mogel kapital židovskih tovarnarjev množiti, in vojaški magacini polniti z novim orožjem! In nič ne bode motilo te avstrijske vlade zvijanje revnih narodov! Bič bo pel in se opletal okolu njih pleč dokler bo — kaj mesa pri kosteh, potem pa, ko ga ne bo — že tudi ti narodi ne bodo več — čutili biča, čutiti pa bode začela bič vlada sama!

Še ne bo konec dušitve avstrijskih narodov! Kuge še ni, pa zna priti, — lakote, draginje, vojske, ognja, potresa, povodnji, teh — je pa že dosti za uničenje ubogega ljudstva! Pa kaj to boli vlado! V Ameriki je še dovolj prostora in v Slavoniji še dovolj gozdov za našo kmetisko páro; če ne bo doma mogla davčnih bremen več zmagovati, bo pa tam na tujih tleh iskala kos kruha za življenje! Kaj na tem: par sto tisoč ljudi v državi več ali manj — državni voz zato ne bo obtičal v — močvirju!

Kam pa jadra Avstrija? V propad, v dōbo razpada! Na jedni strani spodnašata ji nogo italijanski in nemški irredentizem, na drugi samovladni aparat, — še par let, pa bo mrtvaška sova pela na strehi svojo pretresujočo pesem v „molu“!

Šest krajcarjev več stane reveža zdaj kilogram sladkorja! Ti krajcarji so — svinčeno težki! Pa bodo nesli stoinstotisoče tujim kapitalistom, od katerih avstrijske dežele ne bodo ničesar užile!

Če obstaja modrost vlade in naše diplomacije v tem, da zna zvišavati davke in z njimi tlačiti državljane, potem jima je blagor teh deveta briga! In če menita ta dva faktorja, da bode v Avstriji doba absolutizma in gnijale politike — kakršna se je baš sedaj razvila in jela iti v cvetje, državni obstoj podaljšala, ne da bi narodi bili deležni kake dobrote, — potem delata ta dva faktorja račun brez krčmarja in — se sama sebe goljufata. Kar narodi ne — „likvidujejo“, vlada ne sme iz blagajne vzeti, pa naj to tirjajo tudi židovski sleparji in — vojni minister!

Celjske novice.

(„Celjskega Sokola“ izlet v Sevnico) dne 20. t. m. obeta biti, sodeč po pripravah, ki se vrše, v vsakem oziru jeden najlepših letošnjih sokolskih izletov. Vzdostila nas je vest, da se hoče „Celjskemu Sokolu“ pridružiti tudi „Zagorski Sokol“. Obedve društvi snideti se na Zi-

danemmostu ter se potem skupno odpeljati v Sevnico, kjer bo takoj po prihodu (ob 2. uri pop.) spreved po trgu. Točno ob 4. uri pa je pričetek javne telovadbe in ljudske veselice na vrtu gosp. Simončiča. Pri javni telovadbi nastopi „Celjski“ in „Zagorski Sokol“ skupno pri prostih vajah ob godbi, potem telovadita oba društva na drogu in „Celjski Sokol“ še posebej vaje na konji. Po javni telovadbi pa je ljudska veselica z zanimivimi ljudskimi igrami. Ob 8. uri je pričetek koncerta „Celjske narodne godbe“, kate-rega natančnejši raspored še pravočasno objavimo.

(Stepischneggov Janez pred svojimi volilci.) Pretečeno soboto se je vršil v Strausovi gostilni shod volilcev 3. razreda, to so namreč obrtniki, ki so si svoječasno izvolili dr. Stepischnegga svojim zastopnikom v občinskem svetu. Janeza je navdajala že pred začetkom neka nemirna slutnja, in res so mu izrekli njegovi volilci pravcato nezaupnico, češ, da se kaj malo poteguje za koristi splošnega obrtništva. Ako se tuintam oglasi, stori to le, da paradira za posamezne svoje privržence. Istočasno se je izrekla graja tukajšnjemu nemškemu lističu in njega uredniku, ker so poročila o obrtnih zadevah, naj se razpravlja o istih v občinskih ali drugih sejah, nalašč površna in bagatelna. Obema je prihajalo v tej dvorani ljudske sodbe vroče in dušljivo. Nič ne pomaga Stepischneggu in somišljenikom, če še tako ljudstvo fanatizirajo in ščuvajo zoper nas, enkrat se streznejajo ter se maščujejo nad svojimi zapeljivci in sleparji. In tako prebujenje se je pojavilo tudi med treznimi volilci našega mesta.

(Celjski — „Kinezarji“) se bojijo, da bi svet kaj zvedel o njihovi zgodovini, baš kakor so se Kitajci skrivali pred svetom z visokim zidom. Višja oblast je poučila zbesnelo celjsko sodrigo, da nikakor ne gre Celja zapirati pred češkimi posetniki. V svoji črni zavisti in nenasitnem maščevanju pa so si drugo zamislili. Podrtine celjskega gradu so last takozvanega muzealnega društva. V odboru tega društva, ki bi moralo imeti vse druge skrbi kakor pa brskati po političnih mlakužah celjskega mesta, je razun načelnika, ki pa je sedaj „na dopustu“, par ob-skurnih magistratnih pisacév. Ta duševno od Boga pozabljena svojat ima zmisel za stare beznice, nikakor pa ne za zgodovinske starine ter njih varstvo. In ta maločastna klika je dala dva dni pred prihodom Čehov nabiti po mestu lepake, da bodo razvaline Starega gradu zaradi nujnih popravil dne 8., 9. in 10. t. m. zaprte! Tako daleč so prišli naši Nemci v svoji slepi strasti, da znanstveno(?) društvo zapira visoko izobraženim tujcem na njih znanstvenem potovanju ogledovanje zgodovinskih starin! Z isto pravico si lahko svojimo Slovani — znan-

Smilila se ji je, ta mati treh otrok in žena kartiča. Sama sicer ni imela otrok, a čutila je živo vso materino bol, ki nastaja, ako kriči otrok po kruhu, a mati ga ne more dati.

„Umirate se, umirate! Saj morda še pride. Zakasnil se je nekje, pa pride, ako vam je obljubil.“

„Oh, on vedno obljublja,“ dejala je ona ob-jokana, „a njegove obljube so dim.“

„Vaš mož je res ničemnik. Da je moj takšen . . .!“ Stegnila je svojo debelo roko in z njo požugala možu.

Dlouhá morala se je med solzami smejati Tudi Brodský se je nasmehnil.

„Da, vi! Kaj pa jaz s svojimi slabimi rokami.“

„In nič ga ne gane ta vaša reva?“

„Nič, nič! Soboto za soboto prinese prazen žep domov, Sveta Bogorodnica, kaj bo iz tega!“

In znova so jo polile solze. Vsa se je tresla v objemu svoje prijateljice, ki ji je otirala solze raz suho, velo lice. . . .

Šla je zopet v svojo sobo. Kako prazno se ji je tu vse dozdevalo, kako prazno!

Na steni je ura kazala devet. Strašno je odmevalo bitje nihala v tej praznoti, v tej tišini. Tuintam vzdih iz mladih prs, iz daljave šum prometa . . . a drugače vse tiho, vse tiho, prazno, pust.

Ugasnila je luč, pripravila užigalice, da bi jih mož takoj našel, kadar pride domov in legla je v postelj.

Kako prazno vse, kako pusto. Ta tišina je ležala na njej kakor skala. Pobegnila bi takoj, še danes, ko bi ne bilo teh črvov na tleh in ta nemirnež poleg nje. Premetaval se je še vedno in njegovo čelo je žarelo.

Ta mož, ta mož! Bil je tako dober, nikdar ni dvignil roke nad njo! A lahkomišeln je bil, v njegovem srcu ni bilo ljubezni do rodbine, do nje. Ko bi samo iskricico te ljubezni netil v sebi, skrbel bi za njo in otroke! Tako pa blodi v zmoti, rodbina pa v bedi in siromaštvu!

Ura za uro je minula. Vsak udarec stenske ure zbudil jo je iz poluspanja. Včasih je slišala tudi korake. Napeto je poslušala, srce je upalo. Koraki so se oddaljevali in glava ji je zopet padla v blazino. Čakala je zaman. — — —

* * *

Dlouhý in Bělař sta stopila v stransko sobo. Za mizo je sedelo tam dvoje mož, delavca, vsaj nosila sta se tako.

Sedla sta za mizo in pričela piti. Po tretji merici jelo je Dlouhega mikati. Po peti tiščal je karte v rokah. Igra je bila kmalu v polnem tiru.

Dlouhý je imel srečo. Goldinar za goldinarjem mu je romal v žep. Vsled tega je bil nena-vadno dobre volje, pil je, kar se je dalo.

Dobil je že blizu dvajset goldinarjev, to je bil teden naporenega dela. Koliko kapljic znoja je padlo na črna, sajasta tla, predno je zaslužil dvajset goldinarjev.

Kaj pač poreče njegova starka, ako prinese toliko denarja. Tedaj ji pač preleti smehlaj vedno tužno lice, takšen, kakor njemu v tem trenutku, ko je potegnil zopet dva goldinarja.

Res, danes se mu smehlja sreča na vse grlo. Danes jo hoče pritisniti k sebi, to njemu vedno sovražno boginjo, danes je ne izpusti, izkoristiti jo hoče do skrajne meje.

Ali jih boli? Naj jih! On sam je dal tem trem nemara že petkrat, desetkrat toliko, vse plačilo jim je pustil, za nje je delal že tri trde mesece. To so bili dnevi! Žena ga je vedno prosila, naj igro pusti. Danes ji zbrise vse solze. . . .

Pil je, močno pil. Kaj bi ne pil? Saj ni pil od svojega denarja. Čutil je, kako mu drvi kri v glavo, kako mu začne po žilah vreti, čutil je po vsem telesu tisto gorkoto; odpel je suknjo, telovnik, srajco. In še vedno mu je bilo gorko, da mu je pot rosil visoko čelo. . . .

Bělař je imel nesrečo. Izgubljal je, a pri tem ostal miren kakor kamen, trd kakor soha. Delil je karte tako, kakor jih je delil, ako je imel pred seboj kup goldinarjev.

Hlavač in Rozhoda nista bila tako mirna. Oba sta bila rudeča v lice in tuintam se je kateremu stresla roka, ako je bilo treba plačati.

stveno pravo do zgodovinskih spomenikov, kakor nemški pisarji želó dvomljivega germanskega pokolenja. Ali so pa morda ukrenili to le iz prevelike skrbi za telesno varnost čeških gostov? Tedaj pa naj bi tudi pazili, da se pri takih prilikah ne kruši kamenje in opeka po mestnih ulicah na slovanske goste ter da ne znesó mestne kokoši take dneve jajc nad slovanskimi glavami.

(Najboljši odgovor) celjskih Slovencev na izzivanje, da je muzealni odbor za dan 8., 9. in 10. t. m. prepovedal pohod razvalin celjskega gradu je ta: da vsi Slovenci skupno izstopijo iz takozvanega „Verschönerungs-Vereina“ in tako plačajo celjskim nestrpnem in hujskačem milo za drago.

(Čehi v Celju.) Kake laži in kaka zavijanja prinašajo nemški listi o bivanju in sprejemu Čehov v Celju, to je res sramotno. Pišejo tako, kakor bi prebivalstvo celjskega mesta bilo res Bog ve kako razburjeno. Lažejo in se delajo junake, kakor bi najmanj premagali samega Turčina. In kaj je bilo? Prebivalstvo mesta povečini obsoja sodrgo in podkupljeno svojat, katera pod vodstvom nezrele šolske mladine in par capinov terorizuje meščane.

Konfiskovano!

Včeraj zvečer pobila je fakinaža na hiši g. dr. Serneca, na kaplaniji in drugod vsa okna in nekaj šip na „Narodnem domu“.

Čehi v Celju.

Vesela vest Slovencev, da posetijo češki dijaki Celje, vžgala je v tukajšnjih narodnih rodbinah nepopisno veselje. Vse je pripravljalo, da se dostojno sprejmo severni bratje. V sredo, dne 9. t. m. bile so zgodaj v jutro že vse naše dame zbrane v „Narodnem domu“, da prirede vse potrebno došlim gostom. A žalostila pa nas je brzozjavna vest, da so se Čehi v Ljubljani zamudili in da pridejo še le popoldne z brzovlakom. Tolpa smrkolnov in najetih barab stala je pred kolodvorom, oborožena s palicami in pišalkami, katero orožje se je brezplačno poleg pijače razdelilo med njo. Ker Čehov ni bilo ob določenem času vlekla se je vsa svojad pred „Narodni dom“, da tamkaj razgraja. V varstvu celjske in celovške policije tulila je sodrga in vihtela palice, da je bilo ostudno. Videlo se je, kako je vse prirejeno in videlo tudi, da če bi imelo le nekaj žandarjev policijsko službo v mestu, bi te pobaline

in podkupljeno barabstvo lahko razgnali v par minutah. Silno korajžo so kazali, če se je posamezen Slovenec prikazal, ker so vedeli, da so pod dobrim varstvom policije. Tako je ta tolpa napadla nakrat dr. Dečka, ki je pribajal v „Narodni dom“. Seveda, da so napadnega branili Slovenci. A policija, mesto da bi prišla napadalce, je aretirala branitelje. Proti poludne raztepla se je sodrga po raznih krčmah, da se napije korajže za popoldne.

Odkritje in blagoslovljenje dr. V. Oblakovega spomenika.

Ob 11. uri, kakor je bilo poprej določeno podali so se slovenski akademiki in celjski Slovenci na okoliško pokopališče, brez Čehov, ker so se bili ti zamudili v Ljubljani. Točno ob 11. uri blagoslovil je pred. g. vikar Rančigaj spomenik. „Celjsko pevsko društvo“ zapelo je pesem „Blagor mu, ki se spočije“, akademiška društva „Triglav“ in „Slovenija“ položila sta na grob krasne vence s trakovi. Govori so bili prepovedani. Na to je izročil s kratkim nagovorom gosp. Dragotin Hribar, okoliškemu županu v varstvo in zaščit spomenik, katerega so postavili učenjaki in slovanski jezikoslovci na predlog gosp. dvornega svetnika prof. Jagića, svojem kolegu.

Prihod bratov Čehov.

Točno ob pol 2. uri popoldne pripeljalo se je nad 120 Čehov v naše mesto. Mnogoštevilni na peronu kolodvora zbrani Slovenci pozdravili so češke brate z navdušenimi „Na zdar!“ in „Živijo!“-klici. — Pred kolodvorom pa se je zbrala precejšnja tolpa najetih barab in še več smrkavcev. Vojaški kordon zaprl je prostor pred kolodvorom. Pomikal se je sprevid po Ringu — Gledališki ulici v „Narodni dom“. Cel čas med potoma kričala je in psovala z raznimi psovkami podkupljena, pijana svojad in nahujšana sodrga češke goste. A v resnici kot pravi kavalirji in izomikani ljudje vedli so se češki gostje hladno in mirno in niti frčanje kamenja jih ni spravilo iz ravnotežja. Pred „Narodnim domom“ pa so doživeli veliko razočaranje. Nad 50 slovenskih dam obsipalo je češke dijake z vsih oken in balkonov s cvetjem in šopki in nepredorni „živio“ in „Na zdar!“-klici pretresali so težko ozračje. Na to podali so se gostje v „Narodni dom“. Tu jih pozdravi dr. Sernec najpriščneje, na kar se mu zahvali dr. Hynek. Dame so pričele streči došlece z okrepčili.

Banket.

Ob 2. uri pričel se je banket. Dijaštvo bilo je zelo živahno in sto- in stokrat si slišal, kako jim je prav, da so posetili Celje in se na lastne oči prepričali v kakšnem položaju tu živimo Slovenci.

Tudi to ne bode brez pomena.

Ko je izgubil pet goldinarjev, tedaj je Dlouhý čudno zamrmral. Žena! — S hripavim glasom igral je dalje.

Še poslednji petak! Dlouhý je bil pijan, pijan od piva, od igre, od izgube. Karte so zaplesale po mizi in Rozhoda je petak izmenil, pol je vzel on, pol Hlavač.

„Goljufi, pasja družina,“ kričal je Dlouhý. „Zopet ste me oropali za denar. In zdaj se dvigate, nočete dalje igrati? Hoho, to pa to, denar ukrasti, potem pa iti. Ko je meni sreča jela figo kazati, me niste pustili. Lopovi!“

„Kdo bode igral? Pozno je in denarja itak nimaš več!“ smejal se je Rozhoda in tlačil denar v žep.

Bělař je mirno stal pri mizi in si zažigal smotko.

„Dalje igrajte,“ kričal je Dlouhý, „če ne!“

„Kaj,“ vprašal je Hlavač in zamižal.

„Tatje,“ kričal je Dlouhý.

„Čakaj, čakaj,“ rekel je Hlavač in ga počil za uho, da je pijani Dlouhý padel vznak, „tu imaš tate.“

Dlouhý je bil takoj na nogah. Njegovo težko telo zavalilo se je na Hlavača in njegovi jekleni prsti so se mu oklenili okrog vratu. Gotovo bi ga bil zadavil, da ga ni Rozhoda odtrgal od svojega prijatelja.

Dlouhý je pustil Hlavača in skočil na Rozhodo. Toda ta ga je sprejel z dobro merjenim

Napitnice otvoril je dr. J. Sernec, ki je v lepih besedah slavil bratoljubje slovansko in kazal tudi na praktično stran te bratske vzajemnosti. Za njem povdarjal je dr. Dečko češko hrabrost in spominjal jih, da so potomci Zizke in Prokopa Velikega in da ravno kot potomci takih junakov tudi oni s svojim nastopom imponujejo in dosegajo zmago za zmago. Dr. Vrečko kazal je na preteklost česko in jo primerjal s sedajnostjo. Povedal jim je, da so nam Slovencev uзор, po katerem se bomo ravnali. Dragotin Hribar spominjal se je krasnih dni v Pragi lanskega leta ob slavnosti največjega Čeha Palackýja. Obžaloval, da Slovenci v Celju na zunaj nismo mogli sprejeti češke brate tako, kakor zaslužijo in kakor bi bili radi, a prepričani naj bodo, da v srcu jih sprejemajo Slovenci celjski, kakor brat brata, da, kakor suženj rešenika. Napil je na to praškemu županu dr. Podlipnyju, na kar se je takoj temu poslal brzozjavni pozdrav. Vsim odgovarjal je češke tehnike profesor dr. Julius Stoklasa. Povdarjal je med drugim, da Čehi dobro vedo zakaj se gre in da njim bratstvo ni fraza. Češka akademična mladina naj si ogleda svet, naj prouči posamezna plemena slovanska, da bode ob svojem času na pravem mestu. V ognjevitih besedah napil je pobratimstvu med Slovenci in Čehi, na kar je priklopelo navdušenje tako, da so Slovenci dvignili profesorja Stoklasa, Čehi pa dr. Serneca in ju nesli po dvorani. V imenu slovenskih visokošolcev je napil češkim bratom jurist Gvidon Sernec. Na to se je vršila nekaj časa prosta zabava, ker je zunaj deževalo.

Izlet na Stari grad.

Proti 5. uri zvedrilo se je malo. Kakor popred določeno, odšli so češki gostje s celjskimi Slovenci na Stari grad. Tam so si ogledali razvalino gradu celjskih grofov in pa Savinsko dolino. Razgled v daljavo in na Solčavske planine ni bil mogoč, ker je bilo nebo z meglo zastrto. V gostilni gosp. Zabukovška postregle so dame zopet češke goste, na kar smo skupno odšli v „Narodni dom“. Tu se je pokazalo kako malo bi bilo treba oborožene sile, da zdrži nad sodrgo red in mir. Dokler je imela c. kr. žandarmerija govoriti, bilo jo vse tiho in mirno, ker je vladala stroga pravica. Ko pa smo stopili pod oblast mestne policije, pa je začelo tulenje in žvižganje brez konca in kraja ter se je usulo na nas pest debelo kamnje, katero je ranilo 5 naših gostov ter zdrobilo jedno svetilko na „Narod. domu“ itd.

Večerna veselica!

Potem ko so došli izletniki s Starega gradu, se je začel koncert. Celega sporeda seveda ne moremo tu podajati, pač pa najvažnejše točke. Godba, katera je že popoldan neumorno igrala, je bila svoji nalogi popolnoma kos. Bratje Čehi so se z navdušenjem divili izbornemu prednašanju

Dlouhý je vedno dobival, a ona sta imela le še nekaj goldinarjev.

Dlouhý je še vedno pil. Tuintam se mu je dozdevalo, da bi bilo dobro nehati. Toda kaj porekó tisti, ki so izgubili? Truden ni in žena bode mirna, ko le vidi denar.

Hlavač ni imel denarja. Bělař mu je dal petak in igral je sedaj z večjo srečo. Le Rozhoda je imel nesrečo. Dlouhý je imel štirideset goldinarjev dobička.

Dlouhý je preveč pil. Pivo mu je popletlo razum. Jel je nepremišljeno igrati in izgubljati. Ko je prve goldinarje Rozhodi vrnil, menil je oditi. Bělař ga je potisnil nazaj na stol in igralo se je dalje.

Sobi sta se praznili in krčmar je prišel k igralcem. Sedel je k Dlouhemu in gledal. Dlouhý je izgubil petak, desetak, dvajset goldinarjev.

V glavi mu je vrelo, roke so se mu jele tresti, sopol je težko. Vse, vse je šlo. Igral je preburno, lahkomišelnost.

Izgubil je vse, kar je dobil. Svoj zaslužek je še imel v žepu. Ali ima tudi po tem segniti?

Kakor v megli je videl pred seboj podobo svoje žene: suho lice, dolgo telo, solzne oči. . . Ali je zastoj tu sedel? Kdo bode plačal pivo? Na pol pota le baba obstoji.

In zopet so igrale karte po mizi. Bělař je imel ves svoj denar pred seboj Rozhoda in Hlavač sta imela dosti.

udarcem. Kakor ranjen lev zgrudil se je Dlouhý na tla, iz ust in nosa mu je brizgnila kri.

Bělař, ki je med tem svojo smotko zažgal, obrnil se je hladno od čudnega prizora, vzel klobuk in odšel.

Rozhoda in Hlavač sta zgrabila Dlouhega in ga vrgla na cesto.

Dolgo je ležal Dlouhý brez zavesti. Končno ga je prebudila ostrá sapa in jel se je zavedati, kje je. Kakor v sanjah vrnile so se mu vse slike v spomin. Potipal je žepe — prazno — vse prazno, zaslužek — je proč.

Prokleta družba, proklete karte. Oprijel se je za svetilnik in počasi vstajal. Oh, kako je bila glava težka! Pri prvih korakih se je zibal, kakor otrok v prvem letu. Potem se mu je malo glava razvedrila, obrisal je kri iz lica in taval domov. — — —

Doma je bilo vse tiho, mirno, temno. Njegovi težki koraki doneli so po ozkem dvoru, s težavo našel je kljuko in vstopil.

Prižgal je luč.

Tam v postelji dvigala se je glava, gola prsa. Oči so se uprle v njega, to je čutil, če tudi ni gledal tja. Prestrašene so bile te oči, groza je sevala iz tega bledega, suhega obraza.

Potem se je nagnila glava nazaj, vse se je skrilo pod odejo, ki se je jela v sunkih dvigati. Izpod odeje slišati je bilo pridušeno stokanje.

Ura je bila tri po polnoči. (Dalje sledi.)

narodne godbe, kakor orkestra; čudili so se, da smo si tako mali po številu mogli osnovati lastno godbo in orkester. Burno so se pozdravljale slovanske točke, katerih smo nemalo število čuli. V odsotnosti kapelnika g. Munda je vodil godbo g. Korun. Istotako sta žela burne pohvale mešani in moški pevski zbor. Omilila se nam je skoro najbolj staročeška „Bivali Čehove!“ Telovadne točke so zaradi slabega vremena izostale.

Ko se je izvršil oficijelni del sporeda, veselili so se dragi nam gostje proste zabave, ko jim je bila šele prav prilika dana občevati z lepim spolom. Plesali so pridno, čeprav utrujeni od prejšnjih potovanj, dolgo v jutro. Med tem se je čulo češki, slovenski in hrvatski popevati od miz neplesalcev. Razveseljeval nas je tudi nek češki g. tehnik s svojimi virtuoznim predavanjem posameznih piec iz večno-lepe Smetanove „Prodana nevesta“ na glasovirju. Proti jutru so morali misliti mili bratje s severa na dočitek za nadaljno potovanje.

Poulični dogodki.

Konfiskovano!

Tukaj je bilo konfiskovanih zopet 21 vrst.

Radi konfiskacije se je izdaja druge številke zakasnila

Ko so se v sredo po noči vračali domačini iz „Narodnega doma“, napadla jih je po vsih ulicah skrita nemška druhal s cepci in gorjačami; več odličnih Slovencev je bilo težko ranjenih, da so morali isti streljati, da jih sodrga ni pobila, tako sta bila obstreljena napadovalca Nemca Pollanz, uslužbenec tvrde Wogg, in Julius Grabner, uslužbenec tvrde Pellé

Med Slovenci so krvavo ranjeni: gg. učitelj Gostinčar iz Griž, odv. sol. Bovha, tajnik Rajher, uradnik Kač iz Žalca, urednik Beg, medicinar Pokoren, Perdan, dva župnika, sodnik dr. Krančič itd.

Odhod.

Ko je jutro napočilo bilo je kmalu vse živo po mestnih ulicah, čeprav je bil „Narodni dom“ zabarikadiran, da ni mogel nihče ne ven, ne notri. To je bila jako samovoljna odredba tukajšnje oblasti, zoper katero se bomo na pristojnem mestu pritožili. To je bila najbrže posledica odločnega odpora Čehov in drugih gostov, katerim so hoteli pri mestnem uradu ukazati, kedaj da morajo iz Celja. — Kmalu po deveti uri so se slovanski gostje z brati tehnik poslovlili od „Narodnega doma“ in šli po predpisanem potu v senci bajonetov na kolodvor. Podivjana druhal že tedaj v svoji nemoči ni več samo vpila, nego tulila je kakor divje, krvi žejne hijene. Sploh pa so bili tudi videti med temi podivjanci obrazi, vredni vsake svetovne razstave. Tako praznih, zlobnih in divjih obrazov je malo kje videti. Tu pač lahko človek izgubi vero na vsako plemenitost človeške duše. Dvignjene palice, kamenje, jajca in drugačen material so spremljali Čehi vso pot. Tako je bil eden čeških gostov na glavi težko ranjen s poštnim in mešanim vlakom so se odpeljali preganjanci. Tolaži nas pri vseh nezdah, pri vsem, kar smo morali s svojimi gosti vred britkega požreti in prestati, prepričanje, da pride za vse dan plačila.

Spodnje-štajarske novice.

(Osebnostna vest.) Provizorični finančni koncipist pri fin. ravnateljstvu v Mariboru, g. dr. Jos. Povalej, je imenovan stalnim fin. koncipistom.

(Divjačina na Štajarskem.) Po uradnih izkazih so minulo leto na Štajarskem postrelili 3997 jelenov in košut, 10.834 srn, 2339 divjih kôz, 68.617 zajcev, 1952 divjih petelinov, 1196 ruševcev, 2825 leščerk, 225 snežnih jerebic, 20 skalnih jerebov, 25.963 fazanov, 32.770 poljskih jerebic, 3912 prepelic, 2338 kljunačev, 329 kozic, 207 divjih gosk, 2567 rac, 816 tun, 1516 dihurjev, 3517 lisic, 78 vider, 755 divjih maček, 564 jaz becev, 16 orlov, 348 uharic, 8444 sokolov in 3424 sov.

(Bralnemu društvu pri sv. Martinu v Rožni dolini) podaril je velečenjeni gosp. prof.

Stožir 6 kron, mnogo knjig ter not za pevski zbor. Odbor izreka tem potom vrlemu domačinu narodnjaku iskreno zahvalo. Društvo bode priredilo tekom tega mesca veselico z gledališko predstavo in petjem; vse natančneje priobčimo prihodnjič.

(Zborovanje političnega društva za Teharje.) V gostilni g. Cajhna na Teharjih se je vršilo pretečeno nedeljo popoldne zborovanje ondotnega političnega društva. Predsednik, č. g. kaplan Kržišnik je otvoril zborovanje ter razlagal poljudno o vladi § 14 in novih davkih, posebno se je izreklo ljudstvo proti neprimernemu obdačenju sladkorja. G. dr. Karlovšek je poučeval o vestnem postopanju pri oddaji kmetijskih posestev, o sestavi testamenta ter raznih pogodb sploh. Po zborovanju so predstavljale domače deklice šaloigro „Samoglavka“ ter se je zdržalo nekaj predmetov v dobrodelne namene. — Udeležba pa je bila pomanjkljiva, največ zaradi istočasnega cerkvenega shoda na Svetini.

(V Slivnici pri Celju) je imel pretečeno nedeljo, dne 6. t. m. drž. poslanec g. dr. Gregorec, volilni shod. O shodu smo zvedeli še le pozneje, zaradi tega tudi ne moremo ničesar o njem poročati.

(V Žalcu bo o priliki 25letnice prve dijaške Besede) prihodnjo nedeljo, dne 13. t. m. narodna slavnost, pri kateri sodeluje „Žalski moški pevski zbor“, „Celjska narodna godba“ in dijaški pevski zbor. Spored je prav zanimiv: zjutraj ob 9. uri bo v župni cerkvi sv. maša, potem sledi zborovanje slovenskih stenografov. Opoldne skupni obed, a ob 5. uri popoldan veselica na vrtu Hausenbichlerjeve gostilne. Slavnostni govor ima g. prof. A. Bezenšek iz Plovdiva. Po koncertu je prosta zabava in ples. — Na čelu odbora stoji županstvo žalskega trga, katero bo priredilo slovesen sprejem gostom na kolodvoru pri popoldanskih vlakih. Trg bo v zastavah in udeležba obeta biti velikanska; kajti ob tej priliki se snidejo oni gospodje od vseh strani ožje in širje domovine, kateri so se udeležili prve slovenske dijaške veselice l. 1874. Njim se pridružijo gg. osmošolci iz istega leta, da obhajajo svojo 25letnico. A tudi slovenski stenografi imajo z Žalcu svoje prvo zborovanje, h kateremu so povabljeni vsi prijatelji te umetnosti. Veselice pa naj se udeleži sploh vsak rodoljub, a posebno višje- in srednješolci, ter vsi prijatelji učeče se mladine, katera je naša bodočnost.

(V Braslovčah) bo dne 27. avgusta zborovanje. To se radi tega že zdaj naznanja, da se isti dan kje v bližini ne bodo vršile kake veselice ali zborovanja.

(Gornjegrajsko učiteljsko društvo) zboruje dne 15. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne na Ljubnem s sledečim sporedom: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. „Die österreichische Volksschule als Bildungsmittel des Volkes“, govor gosp. Albert Horvatek, učitelj iz Gusswerk a. 4. „Die Gehaltsregulierung und die Lehrer“, poročevalec g. Alb. Horvatek. 5. Volitev delegatov. 6. Nasveti. 7. Pobiranje udnine. Odbor.

(Strašna nevihta) je razsajala dne 30. julija t. l. krog Kalobja. Dvakrat je udarilo in sicer prvokrat v hrastovo drevo, ki ga je razklalo od vrha do tal; drugokrat pa v posestvo Žoharjevega Janeza, katero je bilo takoj uničeno. Revežu je zgorelo vse žito, ves živež in vsa obleka. Ženo, na pol nezavestno, so komaj rešili smrti. Bil je zavarovan za malo svoto. Treska in hudega vremena, reši nas o Bog!

(S Konjic.) Kakor je s povabila razvidno, vršijo se otvoritvene slavnosti dne 15. in 16. avgusta t. l. Konjice so največji in krasen spodnještajarski trg s krasno lego ob Dravinji. Železnica pelja do Konjic in sicer ob četrt na 11 predpoldne in četrt na 6 zvečer. Za goste je najpripravnejše, če pridejo z jutranjim vlakom. Velika popularnost celjske „Narodne godbe“, mnoga slavna pevstva, tamburaško in telovadno društvo — vse to se bode zjediniilo v jako privabljivo silo, kateri se naj ne zoperstavljajo mili rojaki s Kranjske, Koroške, Primorske, Dunaja, tem manj štirski Slovenci. — Kdor hoče v Konjicah prenočiti, blagovoli to odboru do 11.

avgusta naznaniti, da ta stanovanja oddeli. Za varnost je skrbnjeno, kakor tudi za dobro kuhinjo in pijačo. Torej: Na veselo svidenje!

(Vabilo) k otvoritveni slavnosti koju priredi „Čitalnica“ v Konjicah dne 15. in 16. avgusta 1899. Spored: I. v torek — Velike maše dan — t. j. 15. avgusta 1899. Sprejem gostov — po pozni sv. maši (10—11) odgledovanje trga, starega grada in okolice. Popoldne: A. ob 1. uri na vrtu g. Suterja banket (kuvert s črno kavo 1 gld.) Pri banketu svira celjska „Narodna godba“. B. ob pol 4. uri ljudska veselica na zalem Sutarjevem vrtu. Prolog: deklamuje gospica Barčka Pospišil-ova. Nastop raznih pevskih in drugih narodnih društev, šaljiva pošta, srečolov, tombola itd. Pri ljudski veselici svira celjska „Narodna godba“ in konjiška godba Napolitanova. Pela se bode tudi nova pesem našega slavnega skladatelja Vekoslava Vaupotiča — „Na delo“ — on sam pride z Dunaja in jo dirigira. Vstopnina za ljudsko veselico: Gospoda 1 krono; kmetje 20 novč. Kdor se hoče banketa udeležiti, se prosi, da to do 10. avgusta odboru naznani. II. V sredo, dne 16. avgusta 1899 ob 6. uri zjutraj izlet na Brinjevo goro, kjer bode sv. maša in skupen zajutrek. Potem obiskanje slavnih škaliških vinogradov. Odbor.

(Kopališčni gostje.) Na Slatino je prišlo do 3. t. m. 1275 strank z 2036 osebami, v Rimske Toplice do 31. m. m. 303 stranke z 752 osebami, v Gleichenberg do 1. t. m. 2353 strank z 3492 osebami, v Dobrno pa do 1. t. m. 467 strank z 955 vosebami.

(Utonil je) dne 2. t. m. orožnik Löschnig ptujske postaje pri kopanju v Dravi.

(Iz ptujske okolice.) Naša okoliška šola, ki je že dolgo na kaj dobrem glasu, bode imela z novim šolskim letom pet deških razredov in štiri dekliške pod skupnim vodstvom vrlega nadučitelja g. Kauklerja, pod čegar dobrodejnim vplivom se je tudi doseglo, da se je poslopje te šole primerno razširilo in na pročelju okrasilo z lepimi slikami dveh slovanskih pedagogov namreč češkega Komenskega in našega Slomška, kar dela silno dober utis na slehernega, ki si to šolo ogleda. Za to šolo sta imenovani dve novi učiteljski moči, in sicer kot podučiteljica gospodičina Vida Lapajne in kot suplent g. A. Kos, oba do zdaj na Hajdini.

(Posojilnica pri Sv. Miklavžu pri Ormožu) ima 10. t. m. občni zbor.

(V Središču) snujejo hranilnico.

(V Gornji Radgoni) pri gospodu Janezu Osojniku bode dne 15. avgusta t. l. popoldne ob 4. uri gospodarski shod, na katerem bode naš zaslužni kmetijski organizator gosp. Ivan Kač, razlagal potrebo in korist kmetijskih zadrug, kakor je to storil že v mnogih krajih na Spodnjem Štajarskem in posebno na Murskem polju. Namen temu shodu je, da se čim preje ustanovi gospodarska zadruga v Gornji Radgoni za ves gornjegrajski okraj in se tako pomaga kmetškemu stanu, ki je pomoči najbolj potreben. Na ta velevažen shod so vabljeni vsi prijatelji slovenskega kmeta od blizu in daleč, zlasti pa vsi šentpeterski kmetovalci.

(V ljutomerskih vinogradih) se na trtah prikazuje plesnoba.

(Iz Ljutomera.) Veselica, katero je priredilo bralno društvo za ljutomersko okolico dne 30. julija t. l. s pomočjo dijakov in ljutomerskih pevcev obnesla se je po vsem prav dobro. Tamburaške kakor tudi pevske točke prednašale so se izbornu pod izvrstnim mladim kapelnikom g. Masten-om. Slavnostni govor bil je primeren in poučljiv. Prostori bili so prenapolnjeni, dokaz, da se ljudstvo zanima za take koristne vrtno veselice. Ko je bilo vse v najlepšem teku, zmotil nas je Pluvius ter ni dopustil diletantom pokazati se na odru ter predstaviti igro „Berite Novice“, za katero se je ljudstvo najbolj zanimalo. Pričakujemo pa, da se ta priučena igra vendar le v kratkem spravi na naš oder. Konečno se zahvaljujemo vsem dijakom in pevcem za njih trud in izvrstno sodelovanje v povzdigo veselice, osobito pa gospodu kapelniku Mastenu in gosp. pevovodju Schneiderju, kateri zadnji je nastopil s svojim mešanim zborom. Hvala pa tudi vsem udeležencem za tako obilen obisk, posebno onim, ki so se od daleč iz (Središča-

Sv. Križa, Cvena, Cezanjevec, Sv. Tomaža, Slov. Bistrice itd.) k nam pridružili. Bralnemu društvu, ki je za našo okolico prepotrebno, pa kličemo le vedno tako naprej in cilj bode dosežen!

(V Mariboru) zabodla je žena eksekutorja Ana Scholze svojega moža z velikim kuhinjskim nožem v pluća, tako, da je bil ta precej mrtev. Morilko so zaprli.

(Pobrežani pri Mariboru) dobijo nemško šulferajnsko šolo. Poslopje bo kmalu zgotovljeno. Nemški listi povdarjajo, da je pri tem najbolj interesantno dejstvo, da se je celo slovensko prebivalstvo, katerega je po nemških izkazih edna tretjina — v resnici pa nad dve tretjini — izreklo za izključno nemški pouk. To je hudo, da nikdo ne pouči ljudstva!

(Gospodarsko zborovanje) priredi podružnica „Delavskega društva“ v Marnbergu! Shod bo pri „stari pošti“ ob 3. uri popoldne v nedeljo dne 13. avgusta 1899. Povabljeni so udje in prijatelji društva.

(Naskok na medmurske Slovence in Hrvate.) Mažarom se zdi sedanje pomažarenje medmurskih Slovencev in Hrvatov prepočasno. Med tem ko dela poseben odsek v imenu ogrskega naučnega ministra načrte za ločitev Medmurja od zagrebške nadškofije, se je ustanovilo v Dolnji Lendvi pod pokroviteljstvom kneza Nik. Eszterhazy-ja društvo za pomažarenje medmurskih Slovencev in Hrvatov. V to svrhu hoče društvo v vseh župnijah ustanoviti mažarske otroške vrte. Hrvatje iz kraljevine in obmejni štajarski Slovenci bomo morali posvetiti več pozornosti prekretnim bratom.

Druge slovenske novice.

(Sprejem Čehov na Kranjskem) je bil povsod najsijajnejši in nad vse ljubezniv. Na kolodvoru v Lescah jih je sprejela v nedeljo zjutraj deputacija akad. društva „Sava“, na kar so jih pripravljene vozovi peljali na Bled. Čarobni Bled z okolico je napravil na češke goste nezbrisljiv vtis. Na otoku jih je pričakoval že na vse zgodaj pevski zbor blejskega „Bralnega društva“ pod vodstvom pevovodje, nadučitelja Rusa ter zapel našo pobratimsko „Kje dom je moj?“ Pristrčno je napival bratom Čehom podpredsednik drž. zbornice g. dr. Ferjančič, ki je sploh največ pripomogel k tako slovesnemu pobratimskemu sprejemu. Zahvaljevala sta se voditelja „izleta“ gg. dr. Hyaek in prof. Hrasky. Tudi med vožnjo v Ljubljano so prirejali vsi večji kraji na postajah s svojimi društvi pristrčne pozdrave, tako v Kranju, Št. Vidu itd. Veličasten je bil sprejem v Ljubljani. V imenu slovenskih akademikov je pozdravil češke kolege visokošolec g. Kersnik, v imenu ljubljanskega mesta g. podžupan dr. vitez Bleiweis. Pred „Nar. domom“ je nazdravil g. dr. Kušar. Popoldne je bil skupni izlet v Šiško na Vodnikov dom, kjer je priredila ondotna „Čitalnica“ Čehom na čast prelepo vrtno veselico. Zvečer je bil koncert v „Nar. domu“. V ponedeljek je bil dopoldne občni zbor dijaškega društva „Save“, ob 1. uri popoldne v Sokolovi dvorani banket, pri katerem se je izročilo slovenskim akademikom srebrna lipova vejica, katero so poslale češke dame. Praški župan dr. Podlipny je poslal pristrčno brzojavno čestitko na adresu župana Hribarja. Med obilimi napitnicami je napil tudi predsednik „Triglava“ gosp. Rasto Pustoslemšek hrvaškimi akademikom društva „Velebit“. Po banketu je bil zopet skupni izlet v Šiško na Vodnikov dom. Zvečer je priredila „Sava“ v Sokolovi dvorani sijajen koncert. V torek jutro so poleteli češki gostje v Postojnsko jamo, ki je bila njim na čast prav tako veličastno razsvetljena, kakor o Binkoštih.

(Iz kranjskega dež. šol. sveta.) Imenovani so: Učitelj I. Zupančič v Kolovratu za nadučitelja v Št. Vid pri Zatični, učitelj Fr. Punčuh na Slapu za učitelja na štirirazrednico v Vipavi, I. Trošt na Razdrtem za Slap, začasna učiteljica na Vačah Ivana Nagu, za stalno ravnateljico, za časna učiteljica v Leskovcu, M. Rupnik, za stalno, in Marija Carnelli v Trnovem za drugo mesto v Hrenovicah. Upokojen je nadučitelj J. Ozimek v Dol. vasi pri Kočevju. Šola v Grahovem se razširi v trirazrednico, na Bledu v štirirazrednico, v Žilimljah se ustanovi nova

šola. Premije iz imetja vrtnarskega društva so dobili M. Krauland v Mozlju, K. Česnik v Predoslju in H. Jelenc v Božakovem.

(Pedagogičsko-književno društvo) z imenom „Šolska Matica“ snujejo nekateri slovenski učitelji v Ljubljani.

(Nova pošta.) Dne 16. t. m. se odpre v Preserji, okraj Ljubljana, nov poštni urad, ki bo imel zvezo z Borovnico.

(Potres.) Dne 5. t. m. ob 7. uri zjutraj so čutili po nekod na Kranjskem precej močen potres, posebno okoli Kamnika. Škode pa ni napravil.

(Požar.) Pretečeno soboto je pogorela vas Vrhpolje v kamniškem okraju. Goreti je začelo pri posestniku Janezu Gašperlinu, a ogenj se je vsled velike suše hitro razširil tudi na sosednja poslopja. Škode je nad 11.000 gl.

(Vrtno veselico) priredi godbeni klub prost. gasil. društva v Radovljici s prijaznim sodelovanjem slav. slov. pevskega in bral. društva „Triglav“, v nedeljo, dne 13. avgusta 1899, na vrtu grof Thurnove graščine. Ustopnina za godbo podpirajoče člane prosta, za nečlane 25 kr. Čisti dobiček je namenjen pokritju stroškov za pihala. Ob neugodnem vremenu se vrši veselica z istim sporedom 14 dni pozneje, t. j. v nedeljo 27. t. m.

(Utonil je) v nekem p toku pri Radečah dne 2. t. m. dveletni sin Jožefe Knavs.

(Mlada nečloveška mati) je v Krškem svoje nezakonsko dete vrgla v stranišče, kjer je je našel žandarm še živo, a umrlo je takoj po krstu.

(Cesar na Koroškem.) Zvečer dne 16. septembra se pripelje cesar v Celovec ter se udeleži vojaških vaj 3. in 14. voja, ki se začne dne 17. septembra.

(Število udov družbe sv. Mohorja) se je letos zopet zvišalo. Lavantinska škofija jih ima dokaj več nego lani, dočim je v ljubljanski škofiji število — padlo!

(Nezgodna pri Rikarjevi vasi) na Koroškem, o kateri smo zadnjič poročali, je povzročila južni železnici 200.000 gl. škode. Poškodbe na progi so bile v nekaterih dneh popravljene. Ne ve se še, ali je bil vzrok nesreči na vozeh ali je napravila grozni zločin tuja roka namenoma.

(Tržaški namestnik) še nadalje potuje po tržaški slovenski okolici v družbi najzagriženejših Italijanov. Slovenski okoličani so se začeli otrepati vsake bojazni napram grofu Goëssu ter mu ponekod prav odkrito zabrusijo v obraz, da ne pozna težej slovenskih kmetov ali pa jih poznati noče. Pa ne da bi bil slovenskim odličnjakom hvaležen za pouk o resničnih razmerah, še odurno in prezirljivo jim je odgovarjal. Bomo videli, kdo se bo poprej umaknil, slovenski domačini ali grof Goëss.

(V Trstu) je nastala županska kriza, ker je odslovil župan sleparja Millatovicha, ko je zvedel, da je isti poneveril 24.000 gl. občin. denarja ter napravil ovadbo na drž. pravdnitvo še le potem, ko je slepar že zbežal v Ameriko. Pa tudi pozneje je župan razveljavil sklep delegacije, naj bi se za to poneverjenje začela posebna preiskava. Užaljena delegacija bo prisilila župana, da odstopi, ako se ne bo udal.

(Premeščen je) računski svetnik pri e. kr. gospodarskem vodstvu v Inomostu, g. Ivan Pirjevec v Gorico, kjer postane predsednik računskemu oddelku.

(Nova okrajna sodnija.) V Kobaridu na Goriškem začne dne 1. novembra t. l. poslovati novo ustanovljena okrajna sodnija.

(Razpuščen občinski zastop.) V Višnjanu je tržaško namestništvo razpustilo občinski zastop ter poverilo vodstvo nekemu Lahonu. Na ta način pošilja vlada najlaglje svoje ovaduhe v slovanske zastope.

(V Pulju) so ustanovili ravnokar drugo sokolsko društvo „Sokol Tyrš“. Skoraj dvomimo, da je bilo tega treba, ker je prvo društvo jedva leto staro.

Družba sv. Mohorja.

Rojakom svojim naznanjamo veselo novico, da je število udov družbe sv. Mohorja tudi letos napredovalo! Naša družba šteje namreč 78103 ude, t. j. 972 več, kakor lani, in 6563 več, kakor predlanskem. Vidimo torej, da število

Mohorjanov stalno raste — naj tako ostane i v bodoče!

Udje se razdelé po škofijah talo le:			
1. Goriška	8.904 t. j.	več	72
2. Krška	6.227	"	424
3. Lavantinska	24.806	"	364
4. Ljubljanska	30.742	manj	149
5. Tržaško-koperska	3.988	več	103
6. Sekovska	525	manj	65
7. Somboteljska	316	več	3
8. Zagrebška	568	"	4
9. Senjska	214	"	8
10. Poreška	111	"	7
11. Videmska	197	"	33
12. Djakovaška	47	"	
13. Bosenska	227	"	57
14. Razni kraji	318	"	
15. Amerikanci	790	"	72
16. Afrika in Azija	123	manj	7

Izkaz kaže, da je družba najbolj napredovala v krški škofiji (424), v lavantinski (364) in tržaško-koperski (103). Nazadovala je najbolj v ljubljanski (149). V drugih je ostalo število nekako na isti visocini kakor lani.

Da smo tudi letos dosegli toliko uspeha, zato gré zahvala naprej Bogu, ki je zopet tako očitno blagoslovil naše delo, dalje požrtvovalnim poverjenikom, ki delujejo z rodoljubnim trudom za družbo, in vsem, ki so ji kakorkoli pripomogli k lepemu napredku. Iskrena hvala vsem!

Udom se bode torej letos razdelilo vkup 468.618 knjig.

Rokopisov je družbenemu odboru v minulem letu došlo nad 55. V seji dne 5. julija t. l. je odbor sprejel sledeče:

1. Fr. Malograjski: „Za srečo.“ Obširna povest.
 2. Ant. Medved: „Krivica in dobrota.“ Igra v treh dejanjih.
 3. Dr. Jan. Ev. Krek: „Božji blagoslov.“ Povest.
 4. Fr. Finžgar: „Dovolj pokore.“ Povest.
 5. J. Kostanjevec: „Za denar.“ Povest.
 6. Fr. Ks. Meško: „Norec.“ Slika iz vasi.
 7. P. Bohinjec: „Pri moji kokoši.“ Slička iz národa.
 8. J. M. Dovič: „Izkoriščevalci.“ Dogodbica.
 9. Podravski: „Dobro se je izvil.“ Dogodbica.
 10. Dr. A. Pavlica: „Sv. Gora pri Gorici.“ Opis.
 11. J. Trunk: „Žganje — naš sovražnik.“
 12. Neimenovan: „Novi civilno-pravdni red.“
 13. A. Obreza: „Kako plačujmo davke.“
 14. Frančišek Podbor: „Krmiljenje s fosforo-kislino apnom.“
 15. Isti: „Gospodarske drobtinice.“ Dalje sta se sprejela obširna rokopisa:
 16. Dr. And. Karlin: „Priprava na smrt ali premissljevanje večnih resnic.“ Spisal sveti Alfonz Marija Ligvorski.
 17. Dr. Anton Medved: „Anton Martin Slomšek, knezoškof lavantinski.“ Spominska knjiga ob stoletnici njegovega rojstva.
- Za prihodnje leto (1900) pripravlja odbor Mohorjanom že sedaj lep knjižni dar. Izdali bodo demo II zvezek „Slovenske Pesmarice“, ki se je že od mnogo strani zahteval, lepo okrašeno knjigo „Anton Martin Slomšek“, Ligvorijevo „Pripravo na smrt“ itd. — Odbor se nadeja, da bode tako družbi ohranil stare ude ter privabil še prav mnogo novih! To dal Bog!

Druge avstrijske novice.

(Nov denar.) Kmalu dobimo nov papirnati denar v kronski veljavi. Razun takega pa izidejo tudi srebrni petaki po pet kron. V promet pride tega novega denarja za 64 milijonov kron.

(Trgovsko ministerstvo) povabilo je kupčijske zbornice, naj se izreko, če bi ne kazalo, da se odpravi 14dnevna odpoved med gospodarjem in vslužbencem. Čudno za kake malenkosti se briga ministerstvo.

(V Solnogradu) so priredili dne 4. t. m. nemški nacionalci protestni shod zoper § 14. Po shodu so se razvile po mestu hrupne demonstracije. Demonstrantje so napadli policijo. Prišlo je do krvavih spopadov. Boji na ulicah so trajali skoraj celo noč. Tudi streljalo se je na policijo. Še le vojaštvo je naredilo mir. Mnogo izgrednikov in redarjev je nevarno ranjenih.

(Železnična zveza hrvaškega Primorja z Bosno.) Reška trgovinska in obrtna komora bo predlagala na kongresu ogrskih trgovskih komor dne 23. t. m. v Velikem Varadu, da dá zgraditi iz Primorja naravnost železnico v Bosno in Hercegovino.

(Lepe razmere na Ogrskem.) Predsednik ogrskega ministerstva Szell, izdal je ukaz mestni občini v Mako glede denarnega gospodarstva. Ta ukaz pa je baje namenjen tudi drugim občinam, ki tudi tako delajo, da levica ne ve, kaj dela desnica. V splošnem gode se na Ogrskem pri upravah take reči, da bi vlada mogla takoj vzeti gospodarstvo v svoje roke.

Ogled po širnem svetu.

(Trpinčenje jetnikov na Srbskem.) Po srednjeveškem načinu trpinčijo v belgrajskih ječah zaprte, z žejo, lakoto, z razbeljenim železom, natezanjem itd. In to vse pred očmi preiskovalnih sodnikov. Milan pa prihaja vsak dan, da zapove nove načine trpinčenja.

(Rusko-francoska zveza) se je začela majati. Rusiji ne more biti ugodno, da se je v francosko armado vsled Dreyfusove zadeve zanesel politični preprič. Na drugi strani pa se poteguje Nemčija za francosko prijateljstvo. Nedavno je obiskal cesar Viljem II. francosko vojno brodovje ter se je sklenilo med francoskim in nemškim vojaštvom pobratimstvo. Kako dolgo?

(Obnovljena obravnava zoper Dreyfusa) se je pričela dne 7. t. m. Dreyfus je prišel v dvorano v popolni kapitanski uniformi. Na vsa vprašanja je odločno povdarjal, da je popolnoma nedolžen, kakor je to trdil leta 1895. Obravnava bo par dni tajna, potem pa zopet javna ter bo trajala najbrž blizu 14 dni.

(Na Turškem) imajo vedno nemir; če niso Macedonci nemirni, se pa giblje med Armenci. Zadnje dni se pojavlja posebno usodno gibanje med Armenci na rusko-turški meji. Rusija je baje sama dala med Armence razdeliti orožja, ker ne more več mirno gledati turškega suženstva.

(Revolucija na San Domingo.) Nasledek umora predsednika Heureauxa je revolucija na celem otoku. Pristaši predsedniškega kandidata Jimenezza so pod orožjem. Največjo škodo državljanke vojne bodo trpele trgovinske postojanke Nemčije, Francije in Italije; koristi bo pa imela Amerika, ki je tudi vstajo največ podpirala.

Dopisi.

Vransko. Pri nas so razmere vedno bolj zmedene in vsak teden žalostnejše, a ni moža, ki bi imel pogum stopiti na čelo poštenih mož, da reši čast omadeževane domačije, ni ga, ki bi strl glavo nemčurski pošasti, klatujoči in razširjajoči se po trgu in okolici. Sadovi nove vlade našega župana pa so se že pokazali in se kažejo vsak dan, žalibog da niso taki, da bi jih zamogel hvaliti.

Pod prejšnjim županom bil je po trgu lep mir in red podnevi in ponoči; sedaj pa so začeli razgrajati in kričati smeti in izvržki prebivalstva, a ni ga župana in njegovega „ministranta“, da bi ukrotila razposajeno in zdivjano pobalinstvo. Ako župan misli, da mu bode ta druhal utrdila županski stol, moti se jako, in če naroči cel voz nemških zastav iz Celja ter jih po vseh smrekah razobesi, ne bode nam zagrnil in ugasnil narodnega mišljenja in ljubezni do našega jezika.

Čuje se, da se še marsikaj namerava za iznenadjenje potrpežljivih podložnikov; da bi se pa župan in njegovi odborniki brigali, da bi si osigurali železnico, kakor to delajo na vse kriplje naši vrli konkurentje Gornjegrajci, ki dobijo koncesijo za koncesijo, — to jim še mar ni. Skrb jim je le nemščina in edino le nemščina. Na mesto da bi se skrbelo, da se naši otroci v šoli nauče prepotrebni naukov o kmetijstvu, katero jih redi, pa se jim usiljuje tuj jezik v glavo, katerega v treh mescih pozabijo izstopivši iz šole. Da, kmetijstva se nam je treba poprijeti, gospodarske in poljedelske knjige prebirati, kmetijsko slovensko podružnico osnovati, včasih na pošteno veselico iti, z modrimi in izkušenimi možaki se pogovoriti in kako domačo zapeti, to je dobro in koristno za telesno blagostanje in razvedrilo duha, ne pa brezumno in pogubno blebetanje nemčurjev, najsibodo v gosposki ali kmečki suknji, poslušati. Poglejmo naše uzorne sosedje proti vzhodu, katerim ničesar ni bolj pri srcu, kot pripraviti poljedelce na podlagi pametnega kmetijstva k združitvi, k blagostanju. To

bi naj bila prva skrb naših modrih glav, v katerih pa je do, sedaj še tako temno kakor — razsvetljava vranskega trga.

Iz Laškega. (Žalostne šolske razmere) „Uboga šola, koliko bridkih ur si že prebila in koliko jih še bodeš,“ tako si misli marsikateri laški slovenski narodnjak. Uboga si, in tužno, da, pretužno je tvoje stanje. Odprimo vrata in stopimo notri. Kaj vidimo? Dve že precej stari gospici — oprostite! — gospodični učiteljici ste: Cuntara & Reyerschütz. Kako mlatite roboto nemščino, da tiste nemčurske smeti kar odletavajo. Kaj pa slovenščina? Ali jo ne znate? Skoro bi rekel da ne. Saj žalostno, da prežalostno se zdi nam že to, če ne ve učiteljica, kako bi slovenski povedala učencem rek: „Der Horcher an der Wand, hört seine eigene Schand.“ Želimo jima iz srca, naj berejo prav pridno slovenske knjige. Če drugega nimajo, je tudi abecednik dober, saj se dobi pri Elsbacherju.

Zakaj se jim je pa tako zameril slovenski jezik? Ne vem dobro. Pravijo, ker so rekli gospod Andrejček, da je „die bindische Sprache eine Bauernsprache.“ Temu gospodu na ljubo delajo tudi nemške pobotnice. Kaj je to? Za slovenski denar pa nemške pobotnice. Se-li to ujema? Kadar bodo vzgojevale nemčursko deco, tedaj lahko nemškutarijo in kadar bodo dobivale zato nemčurske vinarje, tudi lahko napravijo nemčurske pobotnice in nikdo ne bo razžaljen. A sedaj, ko še jedo slovenski kruh, je to razžaljenje slovenskega naroda.

Za uradno učiteljsko konferenco sta napravili tudi vsaka svoje vprašanje. Ni treba nam dolgo misliti v katerem jeziku. Saj je pa tudi lažje delo. Knjigo sem in naloga je gotova. V slovenskem jeziku bi pa bilo treba mnogo misliti in kaj bi najhujše bilo, bi se s tem zamerile laškimi nemčurjem. Tudi tistih „Hier“ klicev bi ne bilo treba, kateri so povzročili pri laških Slovencih velik nemir.

Najhujšo predrznost si je pa upala učiteljica Cuntara. Udeležila se je namreč veselice ponemčevalne šole. Za nemčurskim oslom, za nemčursko zastavo in za nemčursko deco je šla, pač pa se je že večkrat sramovala se udeležiti slovenskih šolskih veselice. To je nesramnost, katero si bodemo zapomnili Slovenci. Vse Slovence v Laškem in v okolici je popadla sveta jeza in ne mine dan, ko bi se ne slišali izrazi nevolje. S tem činom je dala Slovincem gadjji strup, in srce jim krvavi. Treba je pomisliti, ali se bo ljudstvo pomirilo ali ne. Najbolje je, da zapusti takoj za vselej Laški trg in da napravijo višje oblasti mir; kajti drugače se bodo kazali žalostni nasledki.

Iz Zakota pri Brežicah. H koncu tega stoletja se godi v našem okraju veliko spremenljivega. Kar je začelo rasti novo vino, se tudi narodu zbuja nova kri, da se bori za pravice, katere so določene v njegov prid, katere so pa dolgo let tiščali nemški očetje med sabo v svoji oblasti.

Slovan gre na dan! Tudi tukaj sem, v ta zadnji kotichek na Štajarskem je prilezel enkrat tisti zaželjeni čas, da so mogli podati nemški očetje okrajni vladi roko za slovo.

Zdaj se je podrl tisti stari hrast, katerega senca je obsegala celi okraj, tisti padec se je hitro razglasil po okolici, in nihče ni žaloval po njem, ker ni nikdar rodil pravega sadu.

Na tisti prostor se bo vsadila sedaj lipa, katere rast traja dolgo let, in katere cvetje je za mnoga zdravila, in čebelice si bodo nabirale na njej dobrega medu.

Slavo moramo torej izreči častitim volilcem, ker so se čvrsto držali svojega gesla, posebno veleposestniki, čeravno je še nasprotna burja hudo pritiskala proti nekaterim, ali odbijali so jo z neprestrašenim srcem. Posebno zahvalo moramo pa izreči slovenskim boriteljem iz mesta, ker so imeli hudi boj poldrugo leto z nasprotniki; niso zamudili nobenega koraka, da so srečno dospeli do zmage.

Pred nekaterimi leti je bilo še v okolici nekaj takih, ki so imeli še od nasprotnikov na lezljivo bolezen, sedaj so pa tudi ti ozdravili; ker so spoznali, da v senci na rastejo cvetlice. Želimo le, naj bi trajalo novo gospodarstvo v

lepi slogi v prid celemu okraju, mnoga, mnoga leta. Živeli!!

Obžalovanja vredno, kakor tudi sramotno je pa, da imajo v nekaterih občinah tega okraja moške medsebojni preprič, posebno ob času obč. volitev. S tem zabredejo tako daleč, da si nakopljejo sovraštvu; posebno so tega največ krivi nasprotniki, ki bi radi čez domačine in njih pravice gospodarili. Pa to je še zmirom bilo, da ima domači petelin na svojem dvorišču prvo moč. Ker pa onim ni mogoče doseči krmila, iščejo potem nekaj, ker bi si radi s tem dobili zavetnikov, toda s tem si bodo malo pridobili, ker domačini njim tega ne zaupajo, po čemur oni hrepenijo.

Štejejo se za modre in jako izvedene, ali to se je že večkrat dokazalo, da se drugače stori, kakor se govori; najbolj učeni sam vsega ne ve, mora vprašati še druge za svet.

Kdor pa hoče le vse po svojem mnenju, vse sam storiti, in s svojo glavo vse prebiti, takega potem glava boli, da pride za take bolezni ali draga zdravila s sodnijskimi recepti, ali pa bolnišnica, v kateri ozdravljajo trmoglavosti in tudi druge bolezni brez bolečin.

Častno in lepo bi bilo, ako bi živeli moške v eni občini, občine z drugimi občinami in vse občine s politično vlado in z okrajnim zastopom v lepi sporazumnosti, potem smemo upati, da se bo vsem v prihodnjem stoletju na boljše obrnilo, ker le v slogi je moč, z neslogo pa proč!

Narodno-gospodarske novice.

Novo vinogradstvo in ljudska šola.

Novo vinogradstvo v splošnem lepo napreduje. Manjši posestniki, recimo navadni kmetje, še celo pa naši takozvani kmetiči, so v tem obziru še v zastanku, nekateri niso še niti v pričetku napredovanja. Komu ali čemu gre to pripisovati? Pred vsem gotovo mali splošni izobrazbi dotičnikov, saj je pač po celem svetu tako, da je omika prvi pogoj vsakemu napredovanju. To pripisovati gre pa tudi slabemu gmotnemu stanju dotičnikov, in gotovo ne v poslednji vrsti tudi nezadostnemu strokovnemu razumenju stvari same, nezadostnemu razumenju načina novega vinogradstva. Pustimo splošno izobrazbo našega, vinogradstvo goječega kmetijskega ljudstva za danes na strani, kajti ona zahteva celo veliko dōbo ugodnega vpliva ljudske šole, in ta dōba leži še celo vsa pred nami, ne pa za nami. Pustimo za danes na strani tudi gmotno stanje našega kmeta in kmetiča, kajti neovrgljiva istina je, da si v tem obziru lahko marsikdo pomaga, ako le hoče. Danes oglejmo si le tretji vzrok, katerega smo tukaj kakor tistega navedli, kateri napredovanje novega vinogradstva v krogu naših manjših in najmanjših vinogradskih posestnikov ovira, namreč: nezadostno strokovno razumenje stvari same, nezadostno razumenje načina novega vinogradstva.

Da se v tem obziru ljudstvo pouči, storilo se je že nekaj, osobito od strani deželnih zastopov, deželnih zborov. Tako je kranjski dež. odbor osnoval na Grmu kmetijsko šolo, štajarski pa v Mariboru vinorejsko in sadjarsko šolo ter ponekod trsne poskuševalnice, žal, skoraj povsod le z nemškim poučnim jezikom. Poglavitni predmet teh šol in poglavita panoga v gospodarstvu njih je vinarstvo. Izdal se je že ponovljeni tiskani pouk, kako gre nove vinograde nasajati. Nastavili so se za poučevanje v novem vinogradarstvu posebni učitelji, katere v njih poslu tudi državni strokovnjaki podpirajo. Razdelilo se je že med vinogradnike na stotisoče ameriških trt. Pri vsem tem lotijo se naši mali vinogradski posestniki novega vinogradstva v veliko premali meri, in kjer se ga lotijo, polotujejo se ga z veliko premajhnim razumom stvari. Strokovnjak se mora čestokrat kar čuditi, kako napačno pri napravi novih vinogradov postopajo. Čestokrat mora kar brez ovinkov izjaviti se: iz vsega tega ne bode nič, vse je le zabadavo delo. Da, dostokrat se strokovnjaku vidi, kakor da bi se marsikateri mali vinogradnik naprave novega vinograda le za to lotil, da pride do državnega ali deželnega posojila, s katerim si skusi opo-

moči, toda ne v vinogradstvu, ampak —? Rigola marsikdo komaj dobri dve pedi globoko. Trte zasaja tako gosto, kakor da bi sadil koruzo. Pa kaj zasaja? Vse kar mu ravno v roke pride, še celó izabelo, divjo riparijo itd. Kako gre pa še s cepljenjem in grobanjem, kako z gnojenjem in izgojevanjem mladih trt? Tako, da mora, vse to delo opazujoči strokovnjak izjaviti, da je vse ravno tako izvršeno, kakor bi ne smelo izvršeno biti.

Tukaj je treba pač pomoči, nujne in izdatne pomoči, ker sicer utegne priti še do tega, da se bode vsled nepovoljnih slabih uspehov v takih popolnoma nepravilnih novih vinogradskih zasaditvah sklevalo, da ni cela nova ta stvar nič vredna, zavrgljiva.

Kje naj se pa ta nujna in izdatna pomoč išče? Po našem mnenju v ljudski šoli. V Mariboru osnuje naj se v mesecu avgustu posebni tečaj za ljudske učitelje le vinorodnih krajev. V tem tečaju naj se učitelji temeljito, toda le praktično v vseh, prav v vseh delih novega vinogradstva poučijo. Potem naj pa dežela s pomočjo vlade občinam takih učiteljev mala, toda primerna zemljišča ali kupi, ali pa le v najem vzame, da si napravijo na njem — vse seveda na deželne stroške — mali matičnjak, malo trtnico, vinogradič. V tak matičnjak, trtnico, vinogradič sklical naj bi učitelj za časa posameznih del vsako leto vinogradnike svoje občine, in tam naj bi jim vsako leto praktično pokazal ter razložil. Tako bi imel vsak vinogradnik najlepšo in najbližjo priliko, pravičnega novega vinogradstva priučiti se. Vsi, tak pouk izvršujoči učitelji morali bi pa po popolnoma enotnem načrtu, katerega bi od slavnega deželnega odbora sprejeli, postopati. Vsi, tak pouk izvršujoči učitelji bili bi naj pod nadzorstvom deželnega popotnega učitelja za vinarstvo. Vsi, tak pouk izvršujoči učitelji sprejemali naj bi pa tudi za svoj trud primerno nagrado, tako da bi ga radi z veseljem vršili, ne pa da bi jim bil le novo breme v že tako težavnem, pa le slabo plačanem poslu učiteljevanja. Tako bi postala lahko ljudska šola prav mogočna, jako izdatna pospeševalnica vinogradskega napredovanja. Možje, katerim je skrb za blagor našega kmetujočega prebivalstva izročena, vzemite to misel v pretres, mogoče da ni napačna. „D. Nov.“

Razne stvari.

(Wolf je vendar enkrat skupil) Razposajena krava se tako dolgo bode, da rog zgubi, pravi pregovor. Tudi breznačajni Wolf je tako dolgo izzival med lastnimi in tujimi strankami, da je naletel na usodnega. Pretečeno nedeljo sta se dvojevala na Dunaju poslanec Wolf in tudi nemški poslanec Krzepek. Dvojboj je bil na sablje. Takoj pri prvem spopadu je dobil Wolf od nasprotnika težko poškodbo; zadal mu je nasprotnik zevajočo rano od čela prek nosa do lica. Vrhub temu je vihtel še sabljo ter skupil pri drugem spopadu še hujšo rano na glavi in čelu. Popolnoma izskal mu je Krzepek 5 cm. dolg in 1½ cm. široki komad kože raz čela. In udal se je. Njegov celjski tast in ostali Wolfovi oboževalci se najbolj bojijo, da mu skozi odprtino — izhlapi ono malce razsodne pameti, ki jo je še imel.

(Grozovita povoden.) Država Texas severno od Mehikanskega zaliva je bila pretečeni mesec več dni na 300 milj dolgosti in 100 milj širokosti do 17 čevljev pod vodo. Samo okoli Colorado je utonilo nad 300 ljudi. Pomoči ni bilo mogoče od nikoder poslati, ker so bile skoraj vse železnične proge in brzojavne žice raztrgane. Velikansko narasla reka je nosila v enomer hiše, bleve, živalska in človeška trupla v morje. Kar je ljudi ubežalo na gore, so pomrli od gladu.

Vožni red na južni železnici.

veljaven od 1. maja 1899.

Odhod iz Celja proti Trstu. Brzovlak ob 3. uri 45 m. popoldne in ob 4. uri 13 m. zjutraj; poštni vlak ob 10. uri 8 m. popoldne in ob 2. uri 04 m. ponoči; osebni vlak ob 7. uri — m. zjutraj (do Ljubljane) in ob 9. uri 08 m. zvečer (do Ljubljane); mešani vlak ob 5. uri 55 m. zvečer. Ostende-Trst-brzovlak 5. uri 55 m. zjutraj (vsako sredo).

Odhod iz Celja proti Dunaju. Brzovlak ob 1. uri 29 m. popoldne in ob 1. uri 33 m. ponoči; poštni vlak ob 5. uri 21 m. popoldne in ob 2. uri 56 m. ponoči; osebni vlak ob 7. uri 26 m. zjutraj in 2. uri popoldne (do Brucka); mešani vlak ob 9. uri 42 m. popoldne (do Mürzuschlaga). Trst-Ostende-brzovlak ob 11. uri 9 m. ponoči (vsaki četrtek).

Odhod iz Celja v Velenje. Mešani vlak ob 7. uri 50 m. zjutraj in 4. uri 10 m. popoldne.

Odhod iz Velenja v Celje. Mešani vlak ob 5. uri 44 m. zjutraj in 2. uri 40 m. popoldne.

Odhod iz Zidanega mosta v Zagreb. Osebni vlak ob 5. uri zjutraj in 1. uri 28 m. ter ob 5. uri popoldne.

Odhod iz Spielfelda v Ljutomer. Mešani vlak ob 7. uri 20 m. zjutraj in ob 2. uri 5 m. popoldne in ob 6. uri 55 m. zvečer (do Radgone).

Odhod iz Ljutomera v Spielfeld. Mešani vlak 4. uri 25 m. zjutraj (od Radgone), 8. uri 40 m. zjutraj, 3. uri 10 m. popoldne in 6. uri 25 m. zvečer (do Radgone).

Odhod iz Poljčan v Konjice ob 9. uri 10 m. dopoldne in ob 5. uri 25 m. popoldne.

Odhod iz Konjic v Poljčane ob 7. uri 15 m. zjutraj in 2. uri 50 m. popoldne.

Odhod iz Pragerskega proti Ptuij itd. Brzovlak ob 3. uri 30 m. ponoči in ob 2. uri 55 m. popoldne; osebni vlak ob 9. uri — m. dopoldne in ob 8. uri 10 minut zvečer.

Odhod iz Maribora proti Dunaju. Brzovlak ob 2. uri 56 m. popoldne, 3. uri 10 m. in ob 2. uri 30 m. zjutraj; poštni vlak ob 5. uri 27 m. zjutraj in ob 7. uri 40 m. zvečer; osebni vlak ob 7. uri 35 m. zjutraj (do Brucka), ob 9. uri 15 m. zjutraj in ob 6. uri 4 m. zvečer do Brucka; mešani vlak ob 12. uri 59 m. popoldne (do Mürzuschlaga) Trst-Ostende-brzovlak ob 12. uri 29 m. ponoči (vsaki četrtek).

Odhod iz Maribora proti Trstu. Brzovlak ob 2. uri 22 m. popoldne in ob 2. uri 48 m. ponoči; poštni vlak ob 8. uri zjutraj in 11. uri 52 m. ponoči; osebni vlak ob 5. uri 05 m. zjutraj (do Ljubljane) in ob 7. uri 14 m. zvečer (do Ljubljane); mešani vlak ob 2. uri 35 m. popoldne. Ostende-Trst-brzovlak ob 4. uri 40 m. zjutraj (vsako sredo), osebni vlak ob 10. uri 30 m. dopoldne (do Celja).

Odhod iz Maribora na Koroško. Brzovlak ob 3. uri 36 m. ponoči; osebni vlak ob 5. uri 55 m. zjutraj in ob 9. uri 25 m. dopoldne ter ob 3. uri 02 m. popoldne in ob 7. uri 45 m. zvečer do Celovca (vozi mej Sp. Dravogradom in Celovcem le od 1. junija do konca septembra), ob 1. uri 35 m. popoldne do Sp. Dravograda (začne voziti od 1. junija do konca septembra vsako nedeljo in praznik).

Koledar.

Petek (11.) Suzana, devica muč.; Tiburcij, m. — Sobota (12.) Klara, devica; Hilarija, muč. — Nedelja (13.) 12. pobinkoština. Hipolit in Kasijan. — Ponedeljek (14.) Evzebij, sp.; Anastazija. — Torek (15.) Vel. g. Vnebovz. Marije Dev. — Sreda (16.) Rok, spoznovalec; Hijacint, duh. — Četrtek (17.) Bertram; Benedikta, op. — Prvi krajec 14. ob 1. uri 0 minut zvečer.

Loterijske številke.

Gradec 6 avgusta 1899: 14, 45, 9, 63, 44.
Dunaj " " " 75, 25, 36, 24, 15.

Na prodaj.

Iz proste volje prodam svojo lepo posestvo. Obstoji iz zidane hiše z gospodarskimi poslopji in krasnega vrta. Pridela se tudi 3—4 polovnjake vina. Hiša je pripravna za vsako trgovino ali obrt. Več pove Jožef Tori v Zabukovci pri Grižah v Sav. dolini. 1

Prodajalka

z dobrimi spričevali, želi dosedajno službo premeniti. Ponudbe se pošiljajo pod črko J. R. 2—1 poste restante v Tržič, Gorenjsko.

Popolnoma izurjeno

(252) 2—1

štacunsko dekle

ne preveč mlada, za trgovino z mešanim blagom, zmožna nemškega in slovenskega jezika, sprejmeta
Lebinger & Bergmann v Litiji.

(255) 1

Hišnika

za svojo hišo v Žalcu sprejemem takoj. Stanovanje prosto, pogoji zelo ugodni. Sodarji imajo prednost, ker v trgu ni sodarja. Ponudbe pod „Postfach 64“ Celje.

Krepek učenec

s primerno izobrazbo, zmožen obeh deželnih jezikov, sprejme se v večji trgovini v velikem trgu. Ponudbe pod J. R. na upravnništvo tega lista.
(253) 2—1

„THE GRESHAM“
zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo: Dunaj, I. Giselstrasse 1., v družbeni hiši.
Filijala za Ogrsko: Budimpešta, Frana-Jožefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe 31. dec. 1897 K. 159,947.578—
Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. dec. 1897 „ 28,823.375—
Med letom 1897 je bilo od družbe izdanih 7468 polic v znesku 67,331.352.—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi ohrazci dobe se brezplačno pri generalnemu zastopu v Ljubljani, pri Gvidonu Zeschko-tu v vili nasproti „Narodnemu domu“. (319) 12—4

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem

Drag. Hribar-ja

v Celji

priporoča vsakovrstne

lampijone

v različnih barvah po zelo nizki ceni.

Priporočajo se tudi tablice za

tombolo.

— Svoji k svojim! —

Rafael Salmič

— urar v Celji —
v „Narodnem domu“

priporoča svojo veliko zalogo zlatih, tula-, srebrnih in nikelnastih žepnih ur za dame in gospode.

Velika izbira stenskih ur, budilk in ur z nihalom, najnovejše in najboljše, kakor tudi špecialitete vsake vrste po najnižjih konkurenčnih cenah. Istotako priporoča najraznovrstnejša, za vsako priliko jako primerna darila v zlatu in srebru, kakor: verižica, uhane, prstane, zapestnice itd. itd.

Vsa popravila izvršujejo se dobro in ceno. — Postrežba točna.

Dragotin Hribar

trgovina knjig, papirja, pisalnega in risalnega
orodja; tiskarna in knjigoveznica

priporoča gosp. trgovcem in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnega papirja za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatoga (za cvetlice), za vezanje knjig itd., zalogo raznih risank in pisank, in posebno še lastno zalogo najboljših zvezkov pod imenom: »Spodnještajerska zaloga risank in pisank«; Hardtmuthovih in drugih svinčnikov in angleških peres po originalnih tovarniških cenah.

Dalje priporoča zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, brisalke, krede, gobice, pušice in škatle za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah.

Posebno lep izbor papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah. — Najbolje strune za citre, gosli in kitare. Velik izbor albumov za fotografije in spomenice, map za pisma in papirje, tintnikov, okvirje za fotografije, listnic itd.

Šolske in molitvene knjige; prekupcem še poseben popust. Sv. podobice v vseh velikostih po najnižjih cenah. Preskrbi se tudi vsakovrstni tisek na podobice.

v Celji

priporoča se p. n. gg. duhovnikom, pisateljem, založnikom in slav. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska po najnovejšem okusu in najelegantnejši obliki v raznovrstnih barvah.

Izdeluje knjige, brošure, časopise, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, plakate, vabila, vožne liste, mrtvaške liste, vizitnice, naslovnice, cenike, imenike, kuverte s firmo, pobotnice, pravila, tabele za urade itd. — Vedno v zalogi so obrazci za posojilnice, sodnije, občine, šole itd.; kakor tudi v več krasnih barvah tiskane diplome za častne občane in častne člane.

V moji knjigoveznici se izvršujejo vsa knjigoveška in galanterijska dela, bodisi priprosta kakor tudi najfinejša priznana trdno in ukusno. Ker je moja knjigoveznica preskrbljena z vsemi potrebnimi stroji najnovejše sestave, vsprejema ter cenó in kar najhitreje izvršuje tudi največja naročila.

Občinski redar

se sprejme v občini trg Žalec s 1. septembrom t. l. Plača s stranskim zaslužkom 260 gl. na leto in službena obleka.

Ta služba je vsled dovolj prostega časa ugodna za obrtnika, katerega obrt se da izvrševati s to službo. Dosluženi vojaki, orožniki imajo prednost. Prošnje s spričevali in legitimacijo se naj vložijo do 20. avgusta 1899 pri županstvu v Žalcu.

Županstvo trg Zalec, dne 4. avgusta 1899.

(246) 2-2

Josip Širca l. r.
župan.

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1798“ Gradec, poste restante. (155)

Spomladansko sporočilo.

Svoji k svojim!

Anton Kolenc

trgovec v Celju

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno barvo obdrže, po najvišjih cenah. Kakor: lipovo cvetje, bezgovo cvetje, bezgovo gobo, arniko, kamilice, tisočrože, pepelnove glavičke, malisno štopo, rožičke (Mutterkorn), plavice, malinove jagode itd., sploh vse rastline, cvetke in koreninice; tudi kupim vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Ob času vsako sadje, vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzajem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, češplje, hruške, itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjam, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Kupujem zgodnji kakor tudi pozni hmelj.

„Pri dobrem pastirju“!

Kupim vsake vrste jabolka.

Kupim vsake vrste jabolka.

Kot zastopnik

za majhno pivovarniško zalogo se išče zanesljiva oseba. Prednost imajo dosluženi podčastniki ali žandarji s penzijo eventualno kavcijo 500 gl.

Več pove upravništvo »Domovine.«

Tehtnica za voze

3-3 (Brückenwage)

se proda po ugodni ceni. Potegne 40 meterskih centov. Vec pove

Peter Majdič v Celji.

Hlapca (kočijaža),
(236) 3-3
zanesljivega pri konjih, ki je priden in pošten, sprejemem takoj.
Simon Kukec
pivovarnar v Laškem trgu.

Oznanilo.

Za trg Lemberg sta dovoljena dva sejma, in sicer eden na dan

25. oktobra

in drugi na dan

25. novembra 1899.

Občinski urad.

(239) 3-3

Zacherlin

Ne v zavitkih
jedino pristen v steklenici!

To je v resnici neprekosljiva, radikalna pomoč proti vsakateri mrčesni nadlogi.

<p>Celje: Traun in Stiger Alojzij Walland Viktor Wogg Milan Hočvar Ferdinand Pellé Josip Matič Anton Ferjen Friderik Jakovitsch Fr. Rischlawy Karol Gela, lekarna Fran Zangger Fran Janesch Anton Kolenc M. Rauscher lekarna Topoljak & Pečnik Josef Srimz</p> <p>Ljubno: Fr. X. Petek Janez Filipič</p> <p>Sevnica: A. Fabiani S. F. Schalk Ludovik Smole Zwenkel & Cmp.</p>	<p>Zibika: Janez Založnik Ivan Novak</p> <p>Videm: Anton Jaklin</p> <p>Vitanje: Karl Tischler</p> <p>Velenje: Adalb. Globočnik</p> <p>Žalec: St. Lovrene: Elija Turin</p>	<p>Gomilsko: I. Idvorciak Trg Lemberg: Franc Zupančič Laško: Andrej Esbacher Karl Hermann</p> <p>Planina: Lud. Schesche-ko F. Wambrechtsteiner</p> <p>Gornji grad: Jakob Božic A. P. Krantsdorfer Anton Schwelz Leopold Vukič</p> <p>Mozirje: Marija Suppanz And. Suppanz</p> <p>Pristova: Fran Matheis Fran Varlec</p> <p>Brezice: Norbert Zanier Fran Kartin J. F. Schescherko</p> <p>St. Paul: Josip Wagner Janex Löschnigg</p> <p>St. Jurj: Konsumno društvo J. M. Krammer</p> <p>Smarje: Fran Pollak</p> <p>Trbovlje: Rob. Stenowitz</p>
--	--	---

Braslovče: Ant. Plaskan
Josip Pauzer
Dobrna: Jos. Sikošek
Hrastnik: Alojzija Bauerheim
Konsumno društvo
Josip Wouk
Končice: Fr. Kupnik
Vojnik: Fr. Zottl

Oelzova kava

ie vsak bolj priljubljena ker napravi
dan dan bolj priljubljena kavo
zdravo, slastno in tečno, užitno in
hranilno.

Rdeči zavoji z belim trakom.